

Avoin tiede ja tutkimus -hankkeen asiantuntijaryhmän 4. kokous

MUISTIO

Paikka: OKM, Meritullinkatu 1, Helsinki, neuvotteluhuone Venla

Aika: Torstai 2.10.2014 klo 12–14

Osallistujat:

Puheenjohtaja *Pirjo-Leena Forsström*, CSC–Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Juha Haataja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jyrki Hakapää, Suomen Akatemia

Viveca Bergman, Päivi Hämäläisen sijainen, THL

Marianne Johnson, Tilastokeskus

Minna Karvonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jyrki Kettunen, Arcada

Joona Lehtomäki, Open Knowledge Finland ry

Aila Louhelainen, Oulun yliopiston kirjasto

Mikko Mönkkönen, Jyväskylän yliopisto

Sami Niinimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö

Eeva Nyrövaara, Helsingin yliopisto

Marit Olander, valtioneuvoston kanslia (paikalla 12-12.50)

Soile Ollila, Tekes

Johanna Seppänen, Työterveyslaitos

Anne Kauhanen-Simanainen, valtiovarainministeriö

Sirpa Thessler, LYNET

Sihteeri *Leena Jukka*, CSC–Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Vierailija: *Jessica Parland-von Essen*, CSC–Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Vierailija: *Stina Westman*, CSC–Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Poissa:

Päivi Hämäläinen, Terveystieteiden tutkimuskeskus

Keijo Hämäläinen, Helsingin yliopisto

Hilppa Gregow, Ilmatieteen laitos

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.06.

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3. Tiekarttaluonnos

Pirjo-Leena Forsström esitteli.

- Käytiin keskustelua mm. onko visio liian kunnianhimoinen, sekä toivottiin laajempia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toimenpiteitä.
- Perusrakenteeseen ei ollut huomautettavaa. Koordinoinnissa toivottiin huomioitavan toimijoita vielä laajemmin.
- Kommenttien perusteella muokattu Tiekartta viedään ATT-strategiaryhmään päätösasiana 14.10.2014. Mahdollisten kommenttien jälkeen muokattu Tiekartta julkaistaan www.avointiede.fi-sivustolla kaikkien kommentoitavaksi. Tiekartta painetaan marraskuun alussa ja julkaistaan ATT Foorumissa 25.11.2014.

4. Avoimen tieteen ja tutkimuksen palvelut

Keskustelun alustus Jessica Parland- von Essen.

- Tutkijalle tarjolla paljon erilaisia palveluja, kysymys on siitä, miten hän pystyisi parhaiten orientoitumaan avoimuuteen. Tutkijalla kaksi keskeistä kysymystä: miten hän voi hakea omaan käyttöönsä muiden aineistoja ja miten hän voi julkaista omat aineistonsa. Hyvät hakumahdollisuudet ja linkitykset tärkeitä, sillä avoimuus on myös löydettävyyttä.
- Rahoittajien vaatimat aineistohallintasuunnitelmat ovat tutkijoille vaikeita. Tutkija hyötyisi työkalusta, joka ohjaisi aineistohallintasuunnitelman tekoa.

5. Eräiden palveluiden tilannekatsaus: Ida tallennuspalvelu, AVAA-alusta, Etsin-hakupalvelu

Stina Westman esitteli.

- IDA-kiintiöt yliopistoille jaettu, mutta yliopistojen sisäiset prosessit hidastaneet kiintiöiden jakoa tutkimusryhmille. Tutkimusryhmillä on myös valikointiprosesseja meneillään sen suhteen, mitä aineistoja he tallentavat.
- Etsimeen (entinen Kata-metadatakatalogi, etsin.avointiede.fi) kerätään tietoja Suomen tutkimusjärjestelmän toimijoiden tuottamista tutkimusaineistoista. Sisältää vain aineistojen kuvailutiedot eli metatiedot. Palvelu julkaistiin keväällä 2014 pilottikäyttöön. Laajamittainen palvelun lanseeraus on joulukuussa Metatietoseminaarissa 11.12. Etsimen pilottikäytön 2. aaltoon kartoitetaan siirrettäväksi valmiita, mielenkiintoisia tutkimusaineistojen metatietokokonaisuuksia
- AVAAn tavoitteena on parantaa eri tieteenalojen tutkimusaineistojen saatavuutta ja hyödynnettävyyttä julkaisualustan avulla. Palvelussa on mahdollista avata aineistoja uudelleenkäyttöön sopivassa formaatissa, riippumatta aineistojen sijainnista. Palvelu julkaistiin syksyllä 2013, avaa.tdata.fi. Julkaisualustalla on tällä hetkellä pilottiaineistoille toteutettuja toiminnallisuuksia aineistojen hakuun, visualisointiin, analysointiin sekä lataukseen; sekä rajapintapalveluja paikkatiedolle. Aineistojen omistajat (esim. tutkijat, tutkimusryhmät, organisaatiot) voivat ehdottaa aineistojaan ja sovelluksiaan julkaistavaksi AVAAssa

6. Ajankohtaisia kuulumisia

- a. Avoin Suomi -kuulumisia, Sami Niinimäki esitteli kyselyn tulokset.
- b. Korkeakoulujen ICT-palveluiden arkkitehtuuri, Juha Haataja esitteli osa-arkkitehtuurit ja kuvausten tilanteet, sekä kuvasi ATT:ssä tehtävän tutkimuksen viitearkkitehtuurin ja muun arkkitehtuurin suhdetta kokonaisuuteen..
- c. Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkosto, Eeva Nyrövaara esitteli. TUHA on laaja-alainen yhteistyöverkosto, jonka toimintaan voivat osallistua kaikki tutkimuksen tuen ja hallinnon alueella toimivat yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa, tutkimuslaitoksissa sekä muissa sidosryhmissä: <https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=39061987>
- d. Kansainvälinen open access -viikko 20.–26.10.2014, Eeva Nyrövaara esitteli tapahtumia Helsingin yliopistossa.

7. Tiedoksi:

- a. ATT osallistuu Apps4Finland -kilpailuun, jossa etsitään uusia tapoja hyödyntää avointa dataa. Kilpailu meneillään <http://www.apps4finland.fi/>
- b. Open Knowledge Finlandin kokemuksia koulutuksesta
- c. Avoimen tieteen foorumi 25.11.2014
- d. Eduunin uudistus

6. Muut asiat

Seuraava kokous 13.11. klo 10–12 Meritullinkatu 1, Venla

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.04